

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/2764,Seminarium-popularnonaukowe-Spacerkiem-po-Warszawie-Oblicza-Warszawy-i-zycie-cod.html>
05.04.2026, 19:44

Seminarium popularnonaukowe „Spacerkiem po Warszawie”. „Oblicza Warszawy i życie codzienne miasta w powojennych dekadach PRL - na tle europejskim: Destrukcja i niezrealizowane szanse odbudowy (1939-1949)” - Warszawa, 17 grudnia 2008 r.

17.12.2008

Serdecznie zapraszamy na wykłady w ramach seminarium popularnonaukowego

[„Spacerkiem po Warszawie”](#)

17 grudnia 2008 odbyło się spotkanie na temat: Destrukcja i niezrealizowane szanse odbudowy (1939-1949)

- zniszczenie polskiego zasobu kultury materialnej w czasie II wojny światowej - bilans strat/bilans otwarcia;
- architektoniczne i konserwatorskie wizje odbudowy czasu okupacji (tabula rasa - zniszczenie jako szansa na przekształcenie rzeczywistości - w Polsce i innych krajach europejskich), przykłady okupacyjnych, niezależnych od Niemców, inicjatyw architektoniczno-konserwatorskich (katedra św. Jana w Warszawie, freski w klasztorze jasnogórskim);
- redukcja potrzeb jako wymiar okupacyjnej codzienności, porównanie miast dotkniętych zniszczeniami wojennymi (Warszawa, Berlin, Coventry, Drezno, Kijów, Królewiec);
- odbudowa w latach łagodnej rewolucji 1945-1949: proces odbudowy (także substancji zabytkowej) jako element legitymizacji systemu politycznego;
- faktyczny stopień zniszczenia miast polskich (ze szczególnym uwzględnieniem Warszawy) na tle europejskim;
- wizje modernizujących architektów (Biuro Odbudowy Stolicy) - alternatywa: odbudowa czy przebudowa (punkty odniesienia: Włochy, Francja, Niemcy);
- konserwatorska wizja odbudowy (doktryna Jana Zachwatowicza);
- spory konserwatorów z architektami (np. budowa Trasy W-Z w Warszawie), tzw. opinia publiczna a forma odbudowy;
- ingerencje władz;
- przykłady konkretnych realizacji: gmachy sejmowe, kościoły Warszawy;
- odtwarzanie funkcji miejskich: mieszkanie, usługi, sport.

Wykład: dr Piotr Majewski, autor m.in. *Jak zbudować „Zamek socjalistyczny”? Polityczne konteksty odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie w latach 1944-1956*, Warszawa 2003; *Wojna i kultura*.

Instytucje kultury polskiej w okupacyjnych realiach Generalnego Gubernatorstwa 1939-1945, Warszawa 2005; Ideologia i konserwacja. Architektura zabytkowa w Polsce w czasach socrealizmu, Warszawa 2008.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

